

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/066 van 19 juli 2022

over

tekst	ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende diverse bepalingen inzake landbouw en omgeving
roepnaam	(decreet landbouw en omgeving)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 1 juli 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw van 7 juli 2022, ontvangen door de VTC op 7 juli 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 19 juli 2022;

Brengt op 19 juli 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *houdende diverse bepalingen inzake landbouw en omgeving* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Bij de totstandkoming van de eenmalige perceelsregistratie (EPR) in 2007 werd in de gemeenschappelijke identificatiedatabank van het Departement Landbouw en Visserij en de Vlaamse Landmaatschappij de identificatie van de landbouwer opgebouwd uit 2 niveaus, zijnde de landbouwer en bijhorende exploitant(en). Er wordt gesproken van enkelvoudige landbouwers wanneer landbouwer en exploitant identiek zijn. In deze gevallen bestaat de landbouwer slechts uit één exploitant. Anderzijds zijn er de landbouwers die bestaan uit twee of meer exploitanten (natuurlijke personen of ondernemingen). In dit geval wordt gesproken van een samengestelde landbouwer (SLB). De samengestelde landbouwer is geen wettelijke ondernemingsvorm en bezit dus ook geen eigen ondernemingsnummer. Het gaat om een louter interne vorm van identificatie van landbouwers.
4. De aandacht voor de landbouwer als ondernemer, met het in praktijk daaraan gekoppelde ondernemingsnummer, neemt steeds verder toe. De koppeling met authentieke gegevensbronnen voor identificatie staat hierin centraal. De samengestelde landbouwer is als onderneming niet gekend in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) gezien deze niet beschikt over een ondernemingsnummer op dat niveau.
5. Het Ontwerp regelt de afschaffing van de constructie van de samengestelde landbouwer door de verwijzingen ernaar op te heffen. Verder regelt het Ontwerp de wijze waarop identificatie en registratie van de landbouwers in de toekomst zal gebeuren.
6. De volgende bepaling van het Ontwerp heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens :

“Art. 3.

In artikel 3 van hetzelfde decreet¹, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. De Vlaamse Regering is bevoegd voor de identificatie en registratie in het GBCS van:

- 1° de landbouwers, vermeld in artikel 2.7°, in overeenstemming met de identificatie die is voorzien in de Kruispuntbank van Ondernemingen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie voor de inschrijvingsplichtige subjecten of in overeenstemming met het Rijksregister;*
- 2° de landbouwgronden die de landbouwer per exploitatie in gebruik heeft.*

De Vlaamse Regering kan het gebruik van andere gegevensbronnen dan de gegevensbronnen, vermeld in het eerste lid, 1°, toelaten en bepalen voor specifiek omschreven categorieën van landbouwers en kan bepalen welke andere informatie moet opgenomen worden in het GBCS met het oog op de uitvoering van de sectorale landbouwregelgeving en wat beperkt zal zijn tot hetgeen noodzakelijk is voor dat doel. De Vlaamse Regering bepaalt de verwerking conform de regelgeving over de bescherming van persoonsgegevens.

Landbouwers die bestaan uit een samenstelling van exploitanten en als een samenstelling van exploitanten geregistreerd zijn en daardoor niet voldoen aan de registratievorm, vermeld in het eerste lid, 1°, worden niet meer als een samenstelling van exploitanten geregistreerd. De identificatie en registratie van de landbouwers gebeurt conform het eerste lid, 1°.

De Vlaamse Regering bepaalt voor de samengestelde exploitanten vermeld in het derde lid een overgangsregeling en een overgangstermijn om zich in regel te stellen met de identificatie en registratie, vermeld in het eerste lid, 1°, alsook de gevolgen indien daaraan niet voldaan wordt.

---

¹ het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid

De Vlaamse Regering wijst binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij de bevoegde instantie aan voor de identificatie en registratie in het GBCS van de landbouwers en van de landbouwgronden.”;

2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede “artikel 67, lid 2, van verordening 1306/2013” vervangen door de zinsnede “artikel 65, lid 2 van verordening (EU) 2021/2116”;

3° in paragraaf 4 worden tussen het woord “een” en het woord “exploitatie” de woorden “bedrijf of” ingevoegd.

Het nieuwe artikel luidt dan :

“§1. De Vlaamse Regering is bevoegd voor de identificatie en registratie in het GBCS² van:

1° de landbouwers³, vermeld in artikel 2.7°, in overeenstemming met de identificatie die is voorzien in de Kruispuntbank van Ondernemingen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie voor de inschrijvingsplichtige subjecten of in overeenstemming met het Rijksregister;

2° de landbouwgronden die de landbouwer per exploitatie in gebruik heeft.

De Vlaamse Regering kan het gebruik van andere gegevensbronnen dan de gegevensbronnen, vermeld in het eerste lid, 1°, toelaten en bepalen voor specifiek omschreven categorieën van landbouwers en kan bepalen welke andere informatie moet opgenomen worden in het GBCS met het oog op de uitvoering van de sectorale landbouwregelgeving en wat beperkt zal zijn tot hetgeen noodzakelijk is voor dat doel. De Vlaamse Regering bepaalt de verwerking conform de regelgeving over de bescherming van persoonsgegevens.

Landbouwers die bestaan uit een samenstelling van exploitanten⁴ en als een samenstelling van exploitanten geregistreerd zijn en daardoor niet voldoen aan de registratievorm, vermeld in het eerste lid, 1°, worden niet meer als een samenstelling van exploitanten geregistreerd. De identificatie en registratie van de landbouwers gebeurt conform het eerste lid, 1°.

De Vlaamse Regering bepaalt voor de samengestelde exploitanten vermeld in het derde lid een overgangsregeling en een overgangstermijn om zich in regel te stellen met de identificatie en registratie, vermeld in het eerste lid, 1°, alsook de gevolgen indien daaraan niet voldaan wordt.

De Vlaamse Regering wijst binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij de bevoegde instantie aan voor de identificatie en registratie in het GBCS van de landbouwers en van de landbouwgronden.”;

§ 2. Met behoud van de toepassing van artikel 65, lid 2 van verordening (EU) 2021/2116 worden in het GBCS alle noodzakelijke gegevens opgenomen over de identificatie van landbouwers, exploitanten, exploitaties⁵ en landbouwgronden die vereist zijn voor een correcte uitvoering van het Mestdecreet van 22 december 2006 en van sectorale landbouwwetgeving van de Europese Unie.

§ 3. De Vlaamse Regering bepaalt de noodzakelijke gegevens, vermeld in § 2, en de wijze waarop die gegevens worden aangegeven en beheerd, alsook nadere regels met betrekking tot het vaststellen van het gebruik van landbouwgronden.

---

² het Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem, vermeld in titel V, hoofdstuk II, van verordening (EU) nr. 1306/2013

³ de landbouwer, vermeld in artikel 4, lid 1, a), van verordening (EU) nr. 1307/2013, die bestaat uit een of meer exploitanten en die zijn bedrijf op autonome wijze beheert, als vermeld in artikel 4, § 3, van dit decreet

⁴ een natuurlijke persoon, een rechtspersoon of een groepering van natuurlijke personen of rechtspersonen, die een exploitatie exploiteert of voor wiens rekening een exploitatie wordt geëxploiteerd

⁵ de uitbating van een geheel van activiteiten en bijbehorende infrastructuur door een welbepaalde exploitant en op een welbepaalde locatie, met inbegrip van de door de exploitant in gebruik zijnde landbouwgronden

§ 4. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen omtrent de identificatie bij het starten, het stopzetten en het overnemen van een bedrijf of exploitatie.”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: landbouwers, die bestaan uit een of meer exploitanten, en waarbij zowel de landbouwer als een exploitant een natuurlijke persoon kunnen zijn

en dat het minstens de volgende gegevens lijkt te betreffen : contact- en identificatiegegevens, beroepsgegevens in het bijzonder de landbouwgronden die de landbouwer per exploitatie in gebruik heeft.

8. Het betreft deels informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het Ontwerp of het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, bevatten geen bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens.

10. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

11. Het Ontwerp of de memorie vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”, met name voor een correcte uitvoering van het Mestdecreet van 22 december 2006 en van sectorale landbouwwetgeving van de Europese Unie. De VTC beveelt aan om deze rechtvaardigingsgrond op te nemen in het Ontwerp, minstens in de memorie.

12. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁶, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

---

⁶ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen⁷ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁸

13. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG⁹, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn¹⁰. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
14. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.
15. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
16. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever¹¹.

---

⁷ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁸ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁹ "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

¹⁰ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

¹¹ bv. GWH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GWH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2.

3. Doelbinding

17. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
18. Het volgende doeleinde kan uit het Ontwerp afgeleid worden: de persoonsgegevens worden verwerkt voor een correcte uitvoering van het Mestdecreet van 22 december 2006 en van sectorale landbouwwetgeving van de Europese Unie.
19. Het doeleinde is dan ook welbepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
20. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

4. Verantwoordelijkheid

21. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
22. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen hierover. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in de decreten opgenomen. De VTC vermoedt dat de verwerkingsverantwoordelijke het Departement Landbouw en Visserij is aangezien dit aangemerkt wordt als de bevoegde instantie voor de identificatie en registratie in het GBCS van de landbouwers en van de landbouwgronden in het Besluit. De VTC beveelt evenwel aan om dit expliciet in het Ontwerp op te nemen.
23. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹² voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
24. De VTC wijst op haar lijst¹³ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
25. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹⁴.

---

¹² Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹³ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneame van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

¹⁴ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit."

5. Minimale gegevensverwerking

26. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

De **categorieën van betrokkenen** zijn: landbouwers en exploitanten

en de **categorieën van gegevens** zijn: contact- en identificatiegegevens, beroepsgegevens, in het bijzonder de landbouwgronden die de landbouwer per exploitatie in gebruik heeft.

27. Volgens de memorie wordt naast de afschaffing van de constructie van samengestelde landbouwer voorzien in een identificatie en registratieproces conform de authentieke bronnen. In de eerste plaats zal dit waar mogelijk gebeuren door afstemming met de KBO en waar nodig met het rijksregister. Op deze manier wordt tegemoetgekomen aan de doelstelling van overeenstemming met de werkelijk bestaande vorm van de landbouwers met als gevolg dat alle nodige koppelingen kunnen gelegd worden om juiste informatie te ontvangen en te verzenden voor verdere dossieropvolging met betrekking tot de landbouwers.
28. Verder wordt voorzien in een delegatie om een regeling uit te werken opdat de landbouwers de tijd krijgen om zich te conformeren naar de nieuwe identificatievorm. Hetzelfde wordt geregeld voor de landbouwers die samengesteld geïdentificeerd werden omwille van redenen van tegemoetkoming aan de regels van autonoom beheer.
29. De VTC beoordeelt het positief en in overeenstemming met de vigerende wetgeving dat waar mogelijk teruggegrepen wordt naar de authentieke bron en de informatie uit de authentieke bronnen zoals, Kruispuntbank voor Ondernemingen en Rijksregister benut wordt.
30. Er wordt evenwel delegatie gegeven aan de Vlaamse regering waarbij deze ook kan bepalen of er, en zo ja, welke bijkomende persoonsgegevens opgenomen dienen te worden in het GBCS. Het Ontwerp bepaalt dat dit evenwel beperkt zal zijn tot wat noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van de sectorale landbouwregelgeving. De VTC maakt wat dit betreft het nodige voorbehoud omdat de categorieën van persoonsgegevens op die wijze niet decretaal afgebakend zijn.
31. Wat de ontvangers die toegang hebben betreft: dit zijn het Departement Landbouw en Visserij, de Vlaamse Landmaatschappij en de Europese Commissie.
32. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal, voor wat de Vlaamse instanties betreft, rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
33. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
34. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
35. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
36. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

37. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
38. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

39. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
40. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 40, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

41. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
42. De VTC wijst erop dat aangezien het in essentie unieke identificatoren betreft en de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
43. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
44. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁵ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁶ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁷ en een logging van de toegangen

---

¹⁵ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁶ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁷ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁸.

45. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁹.

III. BESLUIT

46. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin (in het decreet) volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de memorie van toelichting (luik 2);
- de essentie van de verwerking opnemen in het Ontwerp (luik 2);
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp (luik 4);
- voorbehoud in verband met de categorieën van persoonsgegevens die niet decretaal afgebakend zijn (luik 5);
- het bepalen van de bewaartermijn van de persoonsgegevens, minstens criteria opnemen die toelaten om deze bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de persoonsgegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-07-23 21:30:39 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

---

¹⁸ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁹ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>